

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.8.23.
COM(2010) 428 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a kölcsönös elismerés elvének a vagyonekbezárt elrendelő határozatokra történő alkalmazásáról szóló, 2006. október 6-i 2006/783/IB kerethatározat 22. cikke alapján

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a kölcsönös elismerés elvének a vagyonekmozgást elrendelő határozatokra történő alkalmazásáról szóló, 2006. október 6-i 2006/783/IB kerethatározat 22. cikke alapján

1. BEVEZETÉS

1.1. Előzmények

A 2006/783/IB kerethatározat a kölcsönös elismerés elvét alkalmazza a büntetőügyekben illetékes bíróságok által hozott vagyonekmozgást elrendelő határozatokra annak érdekében, hogy megkönnyítse az ilyen határozatoknak a határozat meghozatala szerinti tagállamtól eltérő tagállamban való végrehajtását. A kerethatározat valamennyi olyan bűncselekményre alkalmazandó, amelyek esetében vagyonekmozgás rendelhető el. A kerethatározatban felsorolt 32 bűncselekmény-kategória vonatkozásában eltörölték a kettős büntethetőség ellenőrzését.

1.2. A tagállamok által küldött értesítések

2010 február végéig a Bizottság az alábbi 13 tagállamtól kapott értesítést a kerethatározat rendelkezéseinek a belső jogba történő átültetéséről: **Ausztria, Csehország, Dánia, Finnország, Hollandia, Írország, Lengyelország, Lettország, Magyarország, Németország, Portugália, Románia és Szlovénia.** Írország az értesítéshez nem csatolta a végrehajtási törvényt. Magyarország és Németország csak nem hivatalos értesítést küldött.

Hét tagállam (**Belgium, Ciprus, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország és Litvánia**) tájékoztatta a Bizottságot, hogy nemzeti szinten folyamatban van a vonatkozó jogszabály előkészítése. 2010 február végéig azonban e tagállamok egyike sem fogadta el a jogszabályt, illetve nem értesítette a Bizottságot.

A Bizottságnak értesítést küldött tagállamok többsége megfelelően ültette át a kerethatározatot, a megtagadási indokokról szóló 8. cikk kivételével. A tagállamok többsége további, a kerethatározatban nem szereplő megtagadási indokokat is előírt/bevezetett. Ez jelentősen korlátozza a kerethatározat alkalmazási körét, és nem felel meg a kerethatározatnak. Néhány tagállam csak részlegesen ültette át a kerethatározatot.

Az átültetés folyamatára vonatkozóan nem érkezett értesítés vagy tájékoztatás az alábbi 7 tagállamtól: **Bulgária, Észtország, Luxemburg, Málta, Svédország, Szlovákia és az Egyesült Királyság.**

1.3. Módszer és értékelési szempontok

A kerethatározat 22. cikke úgy rendelkezik, hogy a Bizottság 2008. november 24-ig jelentést készít azokról a tagállami intézkedésekről, amelyek célja, hogy e jogi aktusnak megfeleljenek. A Bizottság által e határidőig elkészítendő jelentés alapul vételével a Tanácsnak 2009. november 24. előtt meg kellett volna vizsgálnia, hogy a tagállamok mennyiben tették meg az e kerethatározatnak való megfeleléshez szükséges intézkedéseket. A jelentés elkészítése azért késett, mert a kerethatározat által eredetileg kitűzött határidőig kevés (csak kettő) értesítés érkezett.

Jellegükből eredően a kerethatározatok kötelezőek a tagállamokra az elérendő célokat illetően, a végrehajtás formájának és eszközeinek megválasztását azonban a nemzeti hatóságokra hagyják. A választott formától függetlenül az egyértelműség, a jogbiztonság és az eredményesség elveit tiszteletben kell tartani. A kerethatározat nem rendelkezik közvetlen hatállyal. Az összhangban álló értelmezés elve azonban az Európai Unióról szóló szerződés VI. címe alapján elfogadott kerethatározatok vonatkozásában is kötelező¹.

2. ÉRTÉKELES

A végrehajtás általános vonatkozásai

Minden tagállam más módszert választott a kerethatározat nemzeti jogba való átültetéséhez.

Ausztria a kerethatározatot az EU tagállamaival büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésről szóló szövetségi törvényben ültette át. Ez a törvény a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésről szóló további kerethatározatok átültetését is tartalmazza. Az átültetés tartalmazza a kerethatározat legfontosabb elemeit, azonban vannak bizonyos hiányosságok.

Csehország a büntetőeljárás törvénykönyvét módosította. Az átültetés nagyon alapos, és a kerethatározat valamennyi fontos rendelkezését tartalmazza.

Németország a kerethatározatot a büntetőügyekben való nemzetközi jogsegélyről szóló szövetségi törvény módosításával és kiegészítésével ültette át. A módosított rendelkezésekkel való egységes szerkezetbe foglalt szöveg hiányában néhány esetben nehéz megítélni a végrehajtás teljességét és helyességét. Úgy tűnik, hogy a kerethatározat egyes lényegi elveit (így például a közvetlen kapcsolat elve) nem ültették át megfelelően.

Dánia – Az végrehajtásról szóló dán törvény 2005. január 1-jén lépett hatályba, azaz közel két évvel azelőtt, hogy a Tanács magát a kerethatározatot elfogadta volna. A dán törvény rendelkezik a vagyonek elrendelő határozatok elismerésének legfontosabb elemeiről, azonban kihagy egyes kevésbé fontos elemeket.

Finnország – Finnország végrehajtásról szóló törvénye nagyon rövid. E törvény különleges jellemzője, hogy 1. szakaszában szerepel egy általános rendelkezés, amely kimondja, hogy a végrehajtásról szóló törvény eltérő rendelkezése hiányában a kerethatározat jogszabályi jellegű rendelkezései törvényerővel bírnak. Egy ilyen rendelkezés azt eredményezheti, hogy a jogalkalmazók nem látnak tisztán és körükben sérül a jogbiztonság, mivel így jól kell ismerniük a kerethatározatot, és azt közvetlenül kell alkalmazniuk. Az átültetésről szóló finn törvény csak néhány kérdésre koncentrált, mint például a vagyonek elrendelő határozat elismeréséről szóló döntés elleni jogorvoslat. A legtöbb egyéb rendelkezés tekintetében a végrehajtásról szóló törvény az általános rendelkezésre utal vissza. Ezért viszonylag nehéz az átültetés mértékét értékelni. Az általános rendelkezést figyelembe véve a finn átültetés formálisan megfelelőnek tekinthető. E jelentés egyértelműsége érdekében azonban azokban az esetekben, ahol az átültető törvény nem tartalmaz az egyes elemekre vonatkozó külön rendelkezéseket, a jelentés azt rögzíti, hogy Finnország nem ültette át az adott elemeket.

¹ Az Európai Bíróság C-105/03. sz., *Pupino* ügyben 2005. június 16-án hozott ítélete (HL L 292, 2006.11.15., 2. o.)

Írország az értesítéshez nem csatolta az átültetésről szóló jogszabályt. Az átültetésre a büntetőügyekben való kölcsönös jogsegélyről szóló 2008. évi törvényben került sor. A szöveg nagy részét illetően az átültető törvény nem felel meg a kerethatározatnak, továbbá több esetben hiányoznak fontos rendelkezések és a kölcsönös elismerés alapelvei. A törvény nem tartalmazza például a közvetlen kapcsolat és a további alaki követelmények nélküli elismerés elvét, a kettős büntethetőség vizsgálatának eltörlését 32 bűncselekmény esetében, a megtagadás indokait, az elhalasztás indokait és a jogorvoslathoz való jogot. Rendelkezik azonban a kerethatározatban nem szabályozott egyéb kérdésekről, így például a kifizetetlen összegek utáni kamatról, az ingatlan értékesítése iránti eljárásokról vagy a szabadságvesztésre való átváltoztatás kizártságáról.

Magyarország a kerethatározatot az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló törvénnyel ültette át. Az átültetés megfelelő.

Lettország a büntetőeljárási törvényt módosította. A lett átültetés csak részleges, mivel hiányoznak a kerethatározat egyes elemei.

Hollandia a kerethatározatot a büntetések kölcsönös elismeréséről és végrehajtásáról szóló törvény módosítása útján ültette át. Az átültetés a kerethatározat összes fontos elemét tartalmazza, tehát megfelelő.

Lengyelország a büntetőeljárási törvénykönyvet módosította a vagyonek kobzást elrendelő határozatok kölcsönös elismeréséről szóló fejezet beillesztésével. Az átültetés a legfontosabb elemeket tartalmazza.

Portugália külön törvényt fogadott el, amely csak ezt a kerethatározatot ülteti át, nem kapcsolta össze a kölcsönös elismerésről szóló más kerethatározatokkal. A törvény rendkívül részletes, követi a kerethatározat szerkezetét és az összes fontos elemet átülteti. Az átültetés ezért rendkívül kielégítő.

Románia a büntetőügyekben való nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló törvényt módosította. Az átültetés nagyon részletes; a kerethatározat összes fontos rendelkezését tartalmazza, tehát megfelelő.

Szlovénia a kerethatározatot az EU tagállamaival büntetőügyekben való együttműködésről szóló törvénnyel ültette át. A jogszabály a kölcsönös elismerésről szóló összes jogi aktus átültetését tartalmazza. Az általános rész tartalmazza az alapelveket, többek között a kölcsönös elismerés elvét, ezt követik az egyes fejezetek, amelyek a különböző típusú határozatok kölcsönös elismerésével foglalkoznak. A vagyonek kobzást elrendelő határozatok kölcsönös elismeréséről szóló szakasz a kerethatározat valamennyi fontos rendelkezését átülteti, tehát az átültetés megfelelő.

1. cikk - Célkitűzés

Az 1. cikk (1) bekezdése rögzíti a kerethatározat általános célkitűzését. Ezt nem szükséges átültetni, ha a végrehajtásról szóló törvény összefüggéseiből kellően világos a jogszabály célja.

Ausztria, Finnország, Hollandia, Csehország és Portugália szerepeltette az általános célkitűzést az átültetésről szóló nemzeti jogszabályban. Más tagállamok (Írország, Lettország, Lengyelország, Románia, Szlovénia, Németország, Dánia és Magyarország) nem vették át ezt a bekezdést.

Az 1. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy a kerethatározat nem érinti az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében biztosított alapvető jogok és jogelvek tiszteletben tartásának kötelezettségét, és az igazságügyi hatóságok vonatkozó kötelezettségei sem változnak.

E rendelkezés a tagállamokat terhelő általános kötelezettséget tükrözi, így átültetése főlegesen lehet, azonban a tagállamok dönthetnek úgy, hogy e kötelezettséget a végrehajtásról szóló törvényben rögzíteni kívánják.

A tagállamok nagy része szerint e cikket nem szükséges átültetni. Néhány tagállam (Ausztria, Finnország) azonban további megtagadási okként átültette ezt a kötelezettséget.

2. cikk – Fogalommeghatározások

A 2. cikk pl. az alábbi fogalmakat határozza meg: kibocsátó állam, végrehajtó állam, vagyonekobjást elrendelő határozat, vagyon, bűncselekményből származó jövedelem, elkövetési eszközök és kulturális tárgyak. A kerethatározatok végrehajtása során a tagállamok bizonyos mérlegelési lehetőséggel rendelkeznek a tekintetben, hogy szükséges-e a fogalommeghatározások átültetése a nemzeti jogba. A tagállamoknak azonban biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti átültetés nem sérti a kerethatározat célkitűzéseit. A fogalommeghatározások teljes hiánya a világosság hiányához vezethet, például a „vagyonekobjást elrendelő határozat” meghatározását úgy kell átültetni, hogy biztosítva legyen a külföldi határozatok elismerhetősége függetlenül az adott jogi aktus kibocsátó tagállamban használt elnevezésétől, mivel a vonatkozó terminológia a tagállamokban jelentős eltéréseket mutat.

Ausztria jelezte, hogy átültette a fogalommeghatározásokat, de nem csatolta a törvény vonatkozó részeit. Az osztrák törvény vonatkozó része csak a „vagyonekobjást elrendelő határozat” részleges meghatározását tartalmazza, mivel hiányzik annak említése, hogy jogerős bírósági határozatról van szó. Lengyelország jelezte, hogy átültette a fogalommeghatározásokat, de a referenciatörvény (amelyet az értesítéshez nem csatoltak) nem tartalmaz meghatározásokat.

Ausztria, Hollandia, Portugália és Románia az összes fogalmat meghatározta. Egyes tagállamok (Írország, Szlovénia, Dánia, Csehország és Magyarország) csak néhány fogalmat ültettek át, például a „vagyonekobjást elrendelő határozat” meghatározását. Más tagállamok (Lettország, Finnország, Németország és Lengyelország) nem ültették át a nemzeti jogukba a fogalommeghatározásokat, ami bizonytalansághoz vezethet a jogszabály alkalmazási körét illetően.

3. cikk – Az illetékes hatóságok meghatározása

E cikk arra kötelezi a tagállamokat, hogy tájékoztassák a Tanács Főtitkárságát és a Bizottságot arról, hogy e kerethatározatnak megfelelően mely nemzeti hatóságok illetékesek. A tagállamok kijelölhetnek egy vagy több központi hatóságot, amelynek feladata a határozatok adminisztrációs továbbítása és fogadása, továbbá az illetékes hatóságok segítése, amennyiben ezt az adott tagállam belső rendszerének felépítése szükségessé teszi.

Néhány tagállam (Ausztria, Csehország, Írország, Magyarország, Lettország, Lengyelország, Portugália, Szlovénia és Románia) esetében a területileg illetékes nemzeti bíróságok vagy az ügyészségek töltik be a határozatok kibocsátásáért vagy végrehajtásáért felelős illetékes hatóság szerepét. Más tagállamokban a központi hatóságot jelölték ki a kibocsátó vagy

végrehajtó hatóság szerepére. Ez a helyzet Finnország (jogi nyilvántartási központ), Dánia (igazságügyi minisztérium), valamint Hollandia (leeuwardeni államügyész) esetében.

Az alábbi országokban központi hatóságot jelöltek ki a dokumentumok továbbítására: Csehország, Írország, Lettország, Lengyelország és Szlovénia (igazságügyi minisztérium). Románia az igazságügyi minisztériumot jelölte ki a segítségnyújtást és a dokumentumok továbbítását ellátó központi hatósággént azokra az esetekre, amikor a közvetlen kapcsolatfelvétel nem lehetséges. A lett átültető törvény a bíróságokat jelöli ki illetékes hatósággént, de az igazságügyi minisztériumnak is jelentős szerepet biztosít, mivel ez utóbbi dönt arról, hogy fennáll-e valamely megtagadási ok, mielőtt a vagyonekmozgást elrendelő határozat végrehajtása iránti kérelmet továbbítaná a bíróságnak. Írország szintén jelentős szerepet biztosít a központi hatóságnak, mivel ez dönt arról, hogy a más tagállamtól érkezett vagyonekmozgás iránti kérelmet továbbítja-e a High Court-nak vagy nem. Az ilyen rendelkezés nem áll összhangban az illetékes hatóságok közötti közvetlen kapcsolat elvével és a központi hatóságok 3. cikkben rögzített, pusztán adminisztratív szerepével.

4. cikk – A vagyonekmozgást elrendelő határozat továbbítása

E cikk értelmében a szóban forgó határozat a tanúsítvánnyal együtt továbbítható azon tagállam illetékes hatóságának, amely tagállamban az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely ellen a vagyonekmozgást elrendelő határozatot hozták, vagyonnal vagy jövedelemmel rendelkezik. Amennyiben a vagyonekmozgást elrendelő határozat meghatározott vagyontárgyakra vonatkozik, a határozat azon tagállam illetékes hatóságának továbbítható, amely tagállamban a vagyontárgy található. Az illetékes hatóságok közötti közvetlen kapcsolat elvét e cikk rögzíti. Amennyiben a hatóság nem rendelkezik megfelelő hatáskörrel a határozat elismerésére, hivatalból továbbítja a határozatot az illetékes hatósághoz.

Csehország, Magyarország, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovénia és Hollandia végrehajtási jogszabályában a 4. cikk összes elemét átültette. Ausztria, Dánia és Lettország csak részben hajtotta végre ezt a rendelkezést. Finnország nem ültette át ezt a cikket, mivel általános rendelkezést hozott, amely kimondja, hogy a kerethatározat jogszabályi jellegű rendelkezései törvényerővel bírnak (lásd az átültetés általános vonatkozásait). Írország és Németország nem ültette át ezt a cikket.

A **közvetlen kapcsolat** elvét Hollandia és Dánia végrehajtotta, mivel itt a központi hatóság egyszerre a kibocsátó és a végrehajtó illetékes hatóság is, amely közvetlenül veszi fel a kapcsolatot más államok illetékes hatóságaival. Az elvet Ausztria, Csehország, Lengyelország, Portugália, Románia és Szlovénia megfelelően végrehajtotta. Ausztria és Szlovénia az illetékes hatóságok közötti közvetlen kapcsolatról rendelkezik, a kibocsátó bíróságnak azonban a kérelem más tagállamba történő továbbítása előtt lehetőséget kell adnia az ügyészségnek a véleménynyilvánításra, valamint az érintetteknek arra, hogy észrevételt tegyenek.

Lettország nem hajtotta végre a közvetlen kapcsolat elvét, mivel az igazságügyi minisztérium az a hatóság, amely nem csupán továbbítja és fogadja a vagyonekmozgást elrendelő határozatokat, hanem arról is dönt, hogy a vagyonekmozgást elrendelő határozatokat továbbítja-e az illetékes hatóságoknak, továbbá, hogy fennáll-e valamely megtagadási ok. Írország nem hajtotta végre a közvetlen kapcsolat elvét, mivel az illetékes bíróság az ügyészi szolgálat igazgatójának küldi meg a vagyonekmozgást elrendelő határozatot, aki dönt arról, hogy a határozatot továbbítja-e a központi hatóságnak a más tagállamba való továbbítás céljából. Németország ezt az elvet nem ültette át nemzeti jogába.

5. cikk – A vagyonekhozást elrendelő határozat továbbítása egy vagy több végrehajtó államnak

Főszabály szerint egy vagyonekhozást elrendelő határozatot egy időpontban csak egy végrehajtó államnak lehet továbbítani. Az 5. cikk (2) és (3) bekezdése kivételeket állapít meg e szabály alól arra az esetre, ha a különböző vagyontárgyak különböző végrehajtó államokban találhatók, a vagyonekhozás több mint egy állam területére kiterjedő fellépést tesz szükségessé, vagy ha a vagyontárgy egy vagy két vagy több meghatározott végrehajtó állam egyikében található. A pénzüsszegre vonatkozó vagyonekhozást elrendelő határozat egyidejűleg egynél több végrehajtó államnak is továbbítható, amennyiben az érintett vagyontárgyakkal kapcsolatban nem került sor biztosítási intézkedés elrendelésére, vagy a vagyontárgyak értéke valószínűsíthetően nem elegendő az összeg fedezésére.

Ausztria, Csehország, Magyarország, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Szlovénia és Románia ezt a cikket teljesen átültette.

Lettország és Németország a cikket részlegesen ültette át. Dánia jelezte, hogy e rendelkezés végrehajtást nem tesz szükségessé. Finnország és Írország nem ültette át ezt a cikket.

6. cikk – Bűncselekmények

E cikk azon bűncselekmények listáját tartalmazza, amelyek esetében – amennyiben a kibocsátó tagállamban legalább maximálisan 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethetők – a határozatokat a kettős büntethetőség vizsgálata nélkül el kell ismerni és végre kell hajtani. A végrehajtó tagállam az összes többi bűncselekmény esetében mérlegelhet. A felsorolásban szereplő 32 bűncselekmény más kerethatározatokban is szerepel. A bűncselekmények jogi minősítése a kibocsátó tagállam kizárólagos hatáskörébe tartozik.

Csehország, Dánia, Lettország, Portugália, Románia és Szlovénia ezt a rendelkezést a kerethatározatnak teljes mértékben megfelelően ültette át. E tagállamok a bűncselekmények felsorolását belefoglalták közvetlenül az átültető törvénybe. Ausztria, Magyarország, Hollandia, Németország és Lengyelország jelezte, hogy végrehajtották a bűncselekmények listáját, de az értesítéshez nem csatolták a vonatkozó jogszabályt. Ezért az ezen országok általi átültetést nem lehet értékelni. Finnország nem hajtotta végre ezt a rendelkezést, de általános rendelkezést hozott a kerethatározat „közvetlen alkalmazásáról” (lásd az általános megjegyzést). Írország nem hajtotta végre ezt a rendelkezést, és jelenlegi törvénye értelmében nem ismeri el az olyan bűncselekmények alapján hozott vagyonekhozást elrendelő határozatokat, amelyek Írországban nem minősülnek bűncselekménynek. Ez nincs összhangban a kerethatározat 6. cikkével.

7. cikk – Elismerés és végrehajtás

A 7. cikk szerint a vagyonekhozást elrendelő határozatot minden további alaki követelmény nélkül el kell ismerni, és haladéktalanul meg kell tenni a végrehajtáshoz szükséges valamennyi intézkedést. A végrehajtásról szóló azon törvények, amelyek az illetékes hatóság számára minden esetben meghallgatás tartását teszik kötelezővé, nem felelnek meg a 7. cikknek, mivel egy meghallgatás általában jelentős alaki követelményt jelent.

Csehország, Lengyelország, Románia, Szlovénia végrehajtotta ezt a rendelkezést, de minden esetben kötelezővé tette nyilvános meghallgatás tartását. A végrehajtó államban az ilyen típusú alaki követelmény általános jellegére tekintettel az ilyen meghallgatás nincs összhangban a kerethatározattal.

A finn végrehajtás a nyilvános meghallgatás lehetőségéről rendelkezik abban az esetben, ha valószínű, hogy valamely megtagadási okra hivatkozni fognak. Az ilyen rendelkezés a kerethatározattal összhangban állónak tűnik, mivel a meghallgatás tartásáról való döntést eseti alapon hozzák meg, ha a végrehajtó hatóság úgy ítéli meg, hogy valamely megtagadási ok alkalmazandó lehet, és emiatt a felek meghallgatására van szükség.

Lettország ezt a rendelkezést úgy hajtotta végre, hogy írásbeli eljárást hozott létre a vagyonekhozást elrendelő határozatok elismerésére.

Ausztria lehetőséget biztosít az érintett számára, hogy észrevételeket tegyen a végrehajtás feltételeire vonatkozóan, amennyiben az érintett Ausztria területén idézhető.

Dánia, Magyarország, Hollandia és Portugália ezt a rendelkezést az elismerést megalapozó bármely külön eljárás említése nélkül hajtotta végre (vagyis hogy nyilvános meghallgatás tartása lehetséges vagy kötelező-e, vagy nincs arra vonatkozó rendelkezés).

Németország előírja, hogy az illetékes hatóságnak (a területileg illetékes ügyészség) lehetőséget kell biztosítania az elítélt és bármely más érintett fél számára a nyilatkozattételre. A törvény emellett rendelkezik az illetékes hatóság kérelmére a bíróság beavatkozásáról, vagyis az illetékes hatóság nem képes arra, hogy maga megtegye a vagyonekhozást elrendelő határozat végrehajtásához szükséges összes intézkedést, amint azt a 7. cikk előírja.

Írország részlegesen átültette ezt a rendelkezést, de a végrehajtásról szóló törvény nem rögzíti, hogy a vagyonekhozást elrendelő határozat elismerésére és a végrehajtására minden további alaki követelmény nélkül kell sor kerüljön.

A tagállamok általában nem jelezték a végrehajtás határidejét.

Az alábbi tagállamok tettek a kerethatározat 7. cikkének (5) bekezdése szerinti nyilatkozatot: Ausztria, Luxemburg, Lengyelország, Szlovénia nem ismeri el és nem hajtja végre a vagyonekhozást elrendelő határozatot, amennyiben a vagyonekhozásának elrendelésére a 2. cikk d) pontja iv. alpontjában említett, a kibocsátó állam joga szerinti, a kiterjesztett vagyonekhozással kapcsolatos rendelkezések alapján került sor. Lengyelország ezt a korlátozást közvetlenül az átültető törvény szövegébe foglalta bele.

8. cikk – Az elismerés és a végrehajtás megtagadásának indokai

A 8. cikk számos olyan indokról rendelkezik, amelyek alapján az elismerés vagy a végrehajtás megtagadható. Az e cikkben szereplő összes indok választási lehetőséget jelent a tagállamok számára, vagyis a tagállamok dönthetnek arról, hogy végrehajtják-e ezeket vagy nem, illetve ezek alkalmazását szigorúbb feltételekhez is köthetik, mint az e rendelkezésben foglaltak². Végrehajtás esetén a megtagadási indokokat az illetékes hatóságok mérlegelési körébe tartozóként kell a nemzeti jogba átültetni („A végrehajtó állam illetékes hatósága megtagadhatja ...”). Mivel ezek a kölcsönös elismerés általános elve alóli kivételt képeznek, a megtagadási indokok felsorolása kimerítő jellegű, így a tagállamok a végrehajtásról szóló jogszabályukban nem szerepeltethetnek további megtagadási indokokat.

A tagállamok az alábbi megtagadási indokokat hajtották végre:

² Az Európai Bíróság C-123/08. sz., *Wolzenburg* ügyben 2009. október 6-án hozott ítélete (HL C 116., 2008.5.9., 18. o.)

- a tanúsítvány bemutatása nem történt meg, vagy a tanúsítvány hiányos, illetve nyilvánvalóan nem felel meg a határozatban foglaltaknak (az alábbi országok választási lehetőségként ültették át: Németország, Lengyelország, Portugália és Románia; az alábbiak pedig kötelezőként: Ausztria, Csehország, Dánia, Lettország, Hollandia; Magyarország részben kötelezőként, részben választási lehetőségként ültette át);
- *ne bis in idem* (az alábbi országok választási lehetőségként ültették át: Lengyelország, Portugália és Románia; az alábbiak pedig kötelezőként: Ausztria, Csehország, Németország, Magyarország, Lettország, Hollandia, Szlovénia; Dánia részben kötelezőként, részben választási lehetőségként ültette át);
- a kettős büntethetőség elve (az alábbi országok választási lehetőségként ültették át: Lengyelország, Dánia; az alábbiak pedig kötelezőként: Ausztria, Csehország, Németország, Magyarország, Hollandia, Románia, Lettország és Szlovénia);
- mentesség (az alábbi országok választási lehetőségként ültették át: Portugália és Románia; az alábbiak pedig kötelezőként: Ausztria, Csehország, Dánia, Magyarország, Lettország, Hollandia és Szlovénia);
- az ügyben érdekelt fél jogai (az alábbi országok választási lehetőségként ültették át: Lengyelország, Portugália és Románia; az alábbiak pedig kötelezőként: Ausztria, Csehország, Dánia, Hollandia és Szlovénia; Magyarország és Lettország nem ültette át);
- az érintett távollétében, jogi képviselő nélkül lefolytatott eljárás (az alábbi országok választási lehetőségként ültették át: Lengyelország, Portugália és Románia; az alábbiak pedig kötelezőként: Ausztria, Csehország, Németország, Dánia, Magyarország, Lettország, Hollandia és Szlovénia);
- a területiség elve (az alábbi országok választási lehetőségként ültették át: Csehország, Magyarország, Hollandia, Lengyelország, Portugália és Románia; az alábbiak pedig kötelezőként: Ausztria, Szlovénia; Németország és Dánia részben kötelezőként, részben választási lehetőségként ültette át, Lettország nem ültette át);
- vagyonek Kobzást a kiterjesztett vagyonek Kobzással kapcsolatos előírások alapján (választási lehetőségként ültette át: Dánia, Hollandia, az alábbiak pedig kötelezőként: Ausztria, Csehország, Lengyelország, nem ültette át Magyarország, Románia, Szlovénia, Lettország);
- a végrehajtás elévült (az alábbi országok választási lehetőségként ültették át: Németország, Dánia, Lengyelország, Portugália és Románia; az alábbiak pedig kötelezőként: Ausztria, Lettország, Hollandia és Szlovénia);
- Finnország a kerethatározatban foglalt megtagadási indokokat nem ültette át, de elfogadott olyan rendelkezéseket, amelyek értelmében a kerethatározat jogszabályi jellegű rendelkezései törvényerővel bírnak.
- Írország nem ültette át a kerethatározatban szereplő megtagadási indokokat.

A tagállamok által megállapított további indokok:

- **Ausztria** az alábbi kötelező megtagadási indokokat állapította meg: az érintett közkegyelemben vagy egyéni kegyelemben részesült; a határozatot az EUSz. 6. cikkében foglalt alapvető jogok megsértésével hozták; a bűncselekmény jogi minősítése nyilvánvalóan téves, vagy az érintett tanúsítja, hogy a vagyoneklobzást elrendelő határozatot már végrehajtották.
- **Csehország** több kötelező megtagadási indokot állapított meg: a vagyon más jogszabályok alapján vagyoneklobzás alól mentes; a vagyont már elkobozták, eltűnt vagy nem található; a büntetést másik államban már végrehajtották; az érintett közkegyelemben vagy egyéni kegyelemben részesült; a végrehajtás ellentétes lenne Csehország alapvető alkotmányos elveivel.
- **Németország** két további választható megtagadási indokot állapított meg: ha ugyanazon vagyontárgyak tekintetében német vagyoneklobzási határozatot hoztak, illetve ha ugyanazon vagyontárgyak tekintetében harmadik tagállamban vagyoneklobzási határozatot hoztak; mindkét esetben azzal a feltétellel, hogy közérdekben áll elsőbbséget biztosítani a másik intézkedésnek (a kerethatározat csak az utóbbi esetről rendelkezik a 10. cikkben, amely úgy rendelkezik, hogy az illetékes hatóság ilyen esetben elhalaszthatja – de nem tagadhatja meg – a vagyoneklobzást elrendelő határozat végrehajtását).
- **Dánia** az alábbi kötelező megtagadási indokokat állapította meg: az érintett a cselekmény tekintetében Dániában kegyelemben részesült; okkal feltételezhető, hogy a határozat kibocsátására az érintett személy ellen neme, faji vagy etnikai hovatartozása, vallása, állampolgársága, anyanyelve, politikai véleménye vagy szexuális irányultsága miatt indított büntetőeljárás lefolytatása, illetve e személy ilyen alapon történő megbüntetése céljából került sor.
- **Finnország** egy kötelező okkal bővítette a listát: alapos okkal feltételezhető, hogy az eljárás sértette a tisztességes tárgyaláshoz való jogot, és a végrehajtás ésszerűtlen lenne.
- **Magyarország** az alábbi kötelező okokról tett említést: a határozat alapját képező bűncselekmény magyar joghatóság alá tartozik (a büntető törvénykönyv 3. és 4. cikke); valamint a bűncselekményre kiterjed a magyar jog szerinti közkegyelem hatálya.
- **Lettország** a következő négy további esetet jelölte meg kötelező indokként: a határozatot Lettországban nem lehet végrehajtani; az érintett nem érte el a büntetőjogi nagykorúságot; okkal feltételezhető, hogy a büntetést faji vagy etnikai hovatartozás, vallás, nem vagy politikai vélemény miatt szabták ki; a határozat sértene a lett jogrendszer alapelveit.
- **A Lengyelország** által megállapított további választható indokok: az elkövető nem tartozik a lengyel joghatóság alá; a bűncselekmény tekintetében közkegyelmet rendeltek el.
- **Románia** egy további választható indokot állapított meg: a vagyoneklobzást elrendelő határozat végrehajtása alkotmányos alapelvekbe ütközne.
- **Szlovénia** az alábbi kötelező megtagadási indokokat állapította meg: a tárgyak a szlovén kulturális örökség részét képezik; az érintett közkegyelemben vagy egyéni kegyelemben részesült; a vagyoneklobzást olyan határozattal rendelték el, amelyet a szlovén jog szerint nem büntetőeljárásban nem lehet meghozni; objektív indokok alapján feltételezhető, hogy a határozat kibocsátására az érintett személy faji hovatartozása, neme, politikai véleménye vagy vallása alapján történő megbüntetése céljából került sor;

- **Portugália és Írország** az egyedüli olyan tagállamok, amelyek nem fogadtak el további megtagadási indokokat.

A tagállamok által elfogadott további megtagadási indokok nagy száma világosan mutatja, hogy a 8. cikk végrehajtása egyáltalán nem megfelelő. A tagállamoknak meg kell felelniük a kerethatározatnak oly módon, hogy csak a kerethatározatban foglalt megtagadási indokokat fogadják el. Minden további megtagadási indok jelentősen szűkíti a kölcsönös elismerés elvének gyakorlati alkalmazási körét, és így nincs összhangban a kerethatározat célkitűzésével, annak szellemiségével és szövegével.

9. cikk – Elismerés és végrehajtás elleni jogorvoslati lehetőségek a végrehajtó államban

Ez a cikk rögzíti a végrehajtó állam azon kötelezettségét, hogy az érdekelt felek számára hatékony jogorvoslatot biztosítson a vagyonekhoz tartozó elrendelő határozat elismeréséről és végrehajtásáról szóló határozattal szemben. A keresetindítás feltételei nem lehetnek kevésbé kedvezőek, mint a pusztán belföldi vonatkozású hasonló keresetekre alkalmazandó feltételek. A 9. cikk (2) bekezdése korlátozza a határozat végrehajtó államban történő felülvizsgálatára való lehetőséget, mivel a vagyonekhoz tartozó elrendelő határozatot megalapozó érdemi indokokat csak a kibocsátó állam bírósága előtt lehet megtámadni.

A legtöbb tagállam (Ausztria, Csehország, Dánia, Finnország, Magyarország, Lettország, Hollandia, Lengyelország, Portugália és Szlovénia) helyesen ültette át e cikk első felét. Néhány tagállam (Ausztria, Dánia, Lettország, Hollandia és Lengyelország) azonban nem ültette át jogszabályában a 9. cikk (2) bekezdését. Ezt a rendelkezést csak Csehország, Finnország, Magyarország, Portugália, Szlovénia ültette át a kerethatározatnak teljes mértékben megfelelő módon. Románia a bármely érdekelt fél jogorvoslathoz való jogát a „kártérítéshez való jogként” ültette át, és nem ültette át a 9. cikk (2) bekezdését. Németország és Írország nem ültette át a 9. cikket.

10. cikk – A végrehajtás elhalasztása

Az azonnali végrehajtás elve alóli kivételként az elhalasztási indokok körét nem szabad a kerethatározatban foglaltaknál tágabban meghatározni.

A legtöbb tagállam (Ausztria, Csehország, Németország, Dánia, Lettország, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Románia és Szlovénia) helyesen átültetett minden elhalasztási indokot vagy egyes indokokat, és nem állapított meg továbbiakat. Finnország és Írország nem ültetett át egyetlen elhalasztási indokot sem.

Magyarország a következő további elhalasztási indokokat állapította meg: a tanúsítvány hiányzik, a vagyon kulturális örökség védett elemét képezi, az érintett bizonyítani tudja, hogy a határozatot már végrehajtották. Az ilyen átültetés nem felel meg teljesen a kerethatározatnak.

11. cikk – Több vagyonekhoz tartozó elrendelő határozat

Ez a cikk meghatározza azokat a szempontokat, amelyekre a vagyonekhoz tartozó elrendelő határozatot végrehajtó illetékes hatóság kellő figyelmet fordít a két vagy több, egymással versengő vagyonekhoz tartozó elrendelő határozatról való döntés során.

Ausztria, Csehország, Magyarország, Lettország, Hollandia, Portugália, Románia és Szlovénia végrehajtotta ezt a cikket. Németország, Dánia, Finnország, Írország és Lengyelország nem ültette át ezt a cikket.

12. cikk – A végrehajtásra vonatkozó szabályok

A 12. cikk értelmében a vagyonekobbzást elrendelő határozat végrehajtására a végrehajtó állam joga szerint kerül sor. Amennyiben a vagyonekobbzást teljes mértékben vagy részben már végrehajtották, ezt az összeget teljes egészében le kell vonni a végrehajtó államban elkobzandó összegből.

A 12. cikk (3) bekezdése szerint a jogi személy ellen hozott vagyonekobbzást elrendelő határozatot akkor is végre kell hajtani, ha a végrehajtó állam nem ismeri el jogi személyek büntetőjogi felelősségének elvét.

A 12. cikk (4) bekezdése rögzíti, hogy a kibocsátó állam beleegyezése nélkül a vagyonekobbzást elrendelő határozat helyett nem állapíthatók meg más intézkedések.

Ausztria és Hollandia ezt a cikket teljesen végrehajtotta, míg más tagállamok (Csehország, Németország, Dánia, Finnország, Magyarország, Írország, Lettország, Lengyelország, Portugália, Románia és Szlovénia) csak részlegesen. E cikk részleges végrehajtása főként a jogi személyekre vonatkozó (3) bekezdés átültetésének elmulasztásából következett. Néhány tagállam e tekintetben a nemzeti jogszabályokra hivatkozott (Ausztria, Hollandia, Lengyelország), míg más tagállamok nem ültették át e rendelkezést vagy nem csatolták a vonatkozó jogszabályt (Dánia, Írország, Finnország, Portugália, Románia, Szlovénia). A cseh nemzeti jogszabály nem ismeri el a jogi személyek büntetőjogi felelősségét, így nincs teljesen összhangban ezzel a cikkel. A cseh jogban azonban részben lehetséges a jogi személy ellen hozott vagyonekobbzást elrendelő határozatok elismerése és végrehajtása. Csehország közölte, hogy jelenleg folyamatban van egy új jogszabály előkészítése, amely bevezeti a cseh jogba a jogi személyek közigazgatási felelősségét bizonyos magatartások tekintetében.

13. cikk – Amnesztia, közkegyelem, a vagyonekobbzást elrendelő határozat felülvizsgálata

E cikk szerint mind a kibocsátó állam, mind pedig a végrehajtó állam közkegyelmet hirdethet és egyéni kegyelmet gyakorolhat, azonban a vagyonekobbzást elrendelő határozat felülvizsgálatának tárgyában kizárólag a kibocsátó állam dönthet.

A tagállamok különböző módszereket választottak e cikk végrehajtására. Portugália és Románia a kerethatározat szóhasználatát követte. Egyes tagállamok csak arra az esetre utaltak, amikor nemzeti joguk alapján egyéni kegyelem gyakorlására vagy közkegyelem hirdetésére kerül sor (Dánia, Hollandia, Magyarország, Szlovénia). Lettország arról tett említést, hogy amennyiben a kibocsátó tagállam közkegyelemről vagy egyéni kegyelemről határoz, az kötelező Lettország számára. Ausztria, Csehország, Dánia, Magyarország és Szlovénia kötelező megtagadási indokként, Lengyelország választható megtagadási indokként ültette át a közkegyelemre és egyéni kegyelemre vonatkozó rendelkezést. A felülvizsgálat vonatkozásában Ausztria, Csehország, Hollandia, Portugália azt nyilatkozta, hogy ezt a rendelkezést nem szükséges átültetni.

Németország, Finnország és Írország nem ültette át ezt a cikket.

14. cikk – A vagyonekobbzást elrendelő határozatok továbbításának következményei

Ez a cikk rögzíti, hogy a vagyonekbevezést elrendelő határozat továbbítása nem korlátozza a kibocsátó állam azon jogát, hogy a vagyonekbevezést elrendelő határozatot maga hajtsa végre. Ezt azonban össze kell egyeztetni a vagyonekbevezést elrendelő határozatban megállapított összeg túllépése kockázatának elkerülésére vonatkozó kötelezettséggel.

Ausztria, Csehország, Lettország, Hollandia, Románia és Szlovénia teljesen átültette ezt a cikket; Magyarország, Lengyelország és Portugália csak részlegesen.

Dánia kijelentette, hogy e rendelkezés nem igényel nemzeti jogba való átültetést. Németország, Finnország és Írország nem hajtotta végre ezt a rendelkezést.

15. cikk – A végrehajtás megszüntetése

E cikk azt a kötelezettséget írja elő, hogy haladéktalanul értesítsék a végrehajtó állam illetékes hatóságát minden olyan döntésről vagy intézkedésről, amelynek következtében a határozat végrehajthatósága megszűnik vagy azt a végrehajtó államtól bármely más okból visszavonják. Ezen értesítést követően a végrehajtó állam köteles azonnal megszüntetni a határozat végrehajtását.

Ausztria, Csehország, Dánia, Magyarország, Lettország, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Szlovénia és Románia teljes egészében átültette ezt a rendelkezést. Németország, Finnország és Írország nem hajtotta végre ezt a cikket.

16. cikk – Az elkobzott vagyontárgyak feletti rendelkezés

Ez a cikk a vagyonekbevezést elrendelő határozat végrehajtásából befolyt pénz és egyéb vagyontárgyak feletti rendelkezés szabályait állapítja meg. Ezeket a szabályokat a kibocsátó állam és a végrehajtó állam eltérő megállapodása hiányában kell alkalmazni.

Ausztria, Csehország, Dánia, Magyarország, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Szlovénia és Románia átültette ezt a cikket.

Lettország lehetőséget biztosított igazságügyi minisztériuma számára, hogy a kerethatározattal összhangban a kibocsátó állam kérésére döntsön pénz elosztásáról. A lett igazságügyi minisztérium azonban erre nem köteles. Finnország és Írország nem hajtotta végre a rendelkezést.

17. cikk – A végrehajtás eredményére vonatkozó információ

E cikk szerint végrehajtó állam illetékes hatósága haladéktalanul értesíti a kibocsátó állam illetékes hatóságát a határozat elismerésére és végrehajtására vonatkozó döntésről.

Ausztria, Csehország, Dánia, Magyarország, Lettország, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Románia és Szlovénia végrehajtotta ezt a cikket.

Németország, Finnország és Írország nem hajtotta végre ezt a rendelkezést.

18. cikk – Visszatérítés

Ez a rendelkezés megállapítja azokat a szabályokat, amelyek mellett a kibocsátó állam megtéríti a végrehajtó államnak a vagyonekbevezést elrendelő határozat végrehajtásáért az érdekelt félnek kártérítés címén kifizetett összeget. Csehország, Dánia, Lengyelország,

Portugália és Románia végrehajtotta ezt a rendelkezést. Finnország nemzeti jogszabályában a kerethatározat megfelelő cikkére utal. Ausztria, Németország, Írország, Magyarország, Lettország, Hollandia és Szlovénia nem hajtotta végre ezt a rendelkezést.

19. cikk – Nyelvek

A 19. cikk megállapítja, hogy a tanúsítványt le kell fordítani a végrehajtó állam hivatalos nyelvére, illetve hivatalos nyelveinek egyikére. Azonban bármely tagállam bármikor kijelentheti, hogy egy vagy több más hivatalos nyelven is elfogadja a tanúsítványt.

A tagállamok többsége megköveteli a saját hivatalos nyelvére történő fordítást (Ausztria, Csehország, Dánia, Írország, Magyarország, Lettország, Lengyelország, Portugália és Románia). Más tagállamok emellett az angol nyelvet is elfogadják (Hollandia, Szlovénia). Finnország finnül, svédül vagy angolul fogadja el a tanúsítványokat, illetve más nyelveken is, amennyiben ez nem hátráltatja a tanúsítvány jóváhagyását.

20. cikk – Költségek

E cikk megállapítja, hogy a tagállamok nem követelik egymástól az e jogi aktus alkalmazásával felmerülő költségek megtérítését. Ausztria, Csehország, Hollandia, Lengyelország, Portugália és Szlovénia végrehajtotta ezt a cikket. Németország, Írország, Magyarország, Lettország és Románia nem hajtotta végre. Finnország nemzeti jogszabályában a kerethatározat megfelelő cikkére utal. Dánia kijelentette, hogy e rendelkezés átültetését nem tesz szükségessé.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

A 2006. október 8-i 2006/783/IB tanácsi kerethatározatot az Európai Unió tagállamai nemzeti jogukban nyilvánvalóan nem megfelelő mértékben hajtották végre. 2010 február végéig, tizenöt hónappal a kerethatározat által megállapított határidő után csak 13 tagállam hajtotta végre a kerethatározatot és értesítette erről a Bizottságot (legalább informális úton).

A tizenhárom tagállamtól kapott nemzeti végrehajtási rendelkezések általában megfelelőek és a kerethatározattal összhangban állónak tekinthetők, különösen a legfontosabb kérdések, pl. a kettős büntethetőség ellenőrzésének megszüntetése, valamint a határozatok további alaki követelmények nélküli elismerése tekintetében. Sajnálatos módon azonban az elismerés megtagadását megalapozó okok elemzése azt mutatja, hogy szinte minden tagállam további megtagadási okokat állapított meg nemzeti jogszabályában. Ez a gyakorlat ellentétes a kerethatározattal.

A Bizottság felszólítja a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe ezt a jelentést, és ragadják meg a lehetőséget, hogy – a kerethatározat 22. cikke szerinti kötelezettségeik teljesítése érdekében – a Bizottság és a Tanács Főtitkársága számára biztosítsanak valamennyi további lényeges információt. A Bizottság ezenfelül arra ösztönzi azokat a tagállamokat, amelyek

jelezték, hogy vonatkozó jogszabályokat készítenek elő, hogy a lehető leghamarabb iktassák törvénybe és jelentsék be ezeket a tagállami intézkedéseket.

E jogi aktus tagállamok általi részleges és hiányos átültetése lényegesen gátolja a kölcsönös elismerés elvének teljes körű és hatékony alkalmazását az Európai Unióban. Korlátozza az igazságügyi hatóságok pénzügyi bűncselekmények elleni küzdelemben játszott szerepét, amelyet a bűncselekmények elkövetése révén elért anyagi előnyök bűnözőktől való elvonása révén töltenek be. A Bizottság sürgeti azokat a tagállamokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy tegyenek gyors intézkedéseket a kerethatározat lehető legteljesebb mértékű végrehajtása érdekében. Emellett felhívja azokat a tagállamokat, amelyek helytelenül ültették át a kerethatározatot, például további megtagadási indokok megállapításával, hogy vizsgálják felül és igazítsák a kerethatározat rendelkezéseihez nemzeti átültető jogszabályaikat. Az e jelentésre kapott válaszok alapján a Bizottság mérlegelni fogja a kerethatározat Lisszaboni Szerződés szabályai alapján történő felülvizsgálatának szükségességét.